

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO**z dnia 22 sierpnia 2018 r.****w sprawie przeglądu podejścia ostrożnościowego do firm inwestycyjnych****(CON/2018/36)**

(2018/C 378/04)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniach 26 i 29 stycznia 2018 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek, odpowiednio, Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej, o wydanie opinii w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 1093/2010 oraz projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi oraz zmieniającej dyrektywy 2013/36/UE i 2014/65/UE⁽¹⁾ (zwanymi dalej „projektem rozporządzenia” i „projektem dyrektywy”, a łącznie zwanymi dalej „projektami aktów prawnych”).

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jako że projekty aktów prawnych zawierają postanowienia mające wpływ na zadania EBC dotyczące polityk związanych z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi zgodnie z art. 127 ust. 6 Traktatu i art. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013⁽²⁾ oraz na przyczynianie się przez Europejski System Banków Centralnych do należytego wykonywania przez właściwe organy polityk w odniesieniu do stabilności systemu finansowego zgodnie z art. 127 ust. 5 Traktatu. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

Uwagi ogólne

EBC popiera cel projektów aktów prawnych w postaci określenia ram ostrożnościowych lepiej dostosowanych do ryzyka i modeli biznesowych różnych rodzajów firm inwestycyjnych.

Chociaż EBC zasadniczo popiera stosowanie wobec firm inwestycyjnych o znaczeniu systemowym tych samych przepisów ostrożnościowymi, którym podlegają instytucje kredytowe, to projekty aktów prawnych powinny zostać poddane starannej ocenie w celu uniknięcia niezamierzonych konsekwencji dla innych unijnych aktów prawnych wynikających ze zmiany definicji instytucji kredytowych. W niniejszej opinii szczególną uwagę zwraca się na określone skutki dla uregulowań statystycznych. Takie skutki nie ograniczają się jednak do przepisów dotyczących statystyki.

Obecnie jedynie instytucje kredytowe mogą być kwalifikowanymi kontrahentami operacji polityki pieniężnej Eurosystemu⁽³⁾. Możliwe konsekwencje włączenia firm klasy 1 do definicji „instytucji kredytowej” będą wymagały starannej oceny ze strony EBC.

1. Klasyfikacja firm inwestycyjnych jako instytucji kredytowych

Komisja proponuje podział firm inwestycyjnych na trzy klasy: (i) firmy inwestycyjne, których działalność polega na zawieraniu transakcji na własny rachunek, gwarantowaniu emisji instrumentów finansowych lub na dokonywaniu subemisji instrumentów finansowych z gwarancją przejęcia emisji⁽⁴⁾ i których całkowita wartość aktywów przekracza 30 mld EUR, lub firmy inwestycyjne należące do grupy przedsiębiorstw prowadzących taką działalność, w ramach której całkowita wartość aktywów przekracza 30 mld EUR⁽⁵⁾ (firmy klasy 1); (ii) firmy inwestycyjne spełniających określone wymogi progowe⁽⁶⁾ (firmy klasy 2); oraz (iii) pozostałe firmy inwestycyjne (firmy klasy 3). Firmy klasy 1 klasyfikuje

⁽¹⁾ COM(2017) 790 final i COM(2017) 791 final.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63).

⁽³⁾ Zob. art. 55 wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/510 z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie implementacji ram prawnych polityki pieniężnej Eurosystemu (EBC/2014/60) (Dz.U. L 91 z 2.4.2015, s. 3).

⁽⁴⁾ Usługi, o których mowa w pkt 3) i 6) sekcji A załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

⁽⁵⁾ W przypadku gdy całkowita wartość aktywów przedsiębiorstwa na poziomie indywidualnym wynosi mniej niż 30 mld EUR, ale jest ono częścią grupy, której łączna całkowita wartość aktywów przekracza 30 mld EUR (tj. łączna całkowita wartość aktywów podmiotów w grupie świadczących odpowiednie usługi i których całkowita wartość aktywów na poziomie indywidualnym kształtuje się poniżej 30 mld EUR), każde przedsiębiorstwo w grupie świadczące odpowiednie usługi będzie instytucją kredytową; w przypadku gdy całkowita wartość aktywów wszystkich przedsiębiorstw w grupie jako całości świadczących odpowiednie usługi przekracza 30 mld EUR (tj. jednostki dominującej i jednostek zależnych), organ sprawujący nadzór skonsolidowany w porozumieniu z kolegium organów nadzoru może podjąć decyzję o uznaniu za instytucję kredytową jednego lub większej liczby przedsiębiorstw z tej grupy o całkowitej wartości aktywów poniżej 30 mld EUR na poziomie indywidualnym, aby wyeliminować potencjalne ryzyko obejścia przepisów i potencjalne zagrożenie dla stabilności finansowej Unii.

⁽⁶⁾ Zob. art. 12 projektu rozporządzenia.

się jako instytucje kredytowe i jako takie powinny one podlegać przepisom dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽¹⁾ oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013⁽²⁾. W rezultacie firmy klasy 1, stając się instytucjami kredytowymi w rozumieniu art. 1 rozporządzenia (UE) nr 1024/2013, podlegałyby nadzorowi EBC w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego⁽³⁾.

Ponieważ rozporządzenie (UE) nr 1024/2013 wyraźnie stanowi, że nie powierza EBC żadnych innych zadań nadzorczych, z prawnego punktu widzenia uznaje się, że alternatywnym sposobem zapewnienia nadzoru EBC nad firmami klasy 1 mogłaby być zmiana rozporządzenia (UE) nr 1024/2013 w celu powierzenia EBC szczególnych zadań dotyczących nadzoru ostrożnościowego nad firmami klasy 1. Jeśli chodzi o wpływ na kompetencje nadzorcze EBC, warto przypomnieć, że liczba firm klasy 1 jest ograniczona oraz że usługi świadczone przez instytucje kredytowe i firmy klasy 1 pokrywają się. Wpływ projektowanego rozporządzenia na EBC wydaje się zatem marginalny⁽⁴⁾.

Na mocy projektu rozporządzenia kryteria, zgodnie z którymi firmę inwestycyjną uznaje się za instytucję kredytową w rozumieniu art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013⁽⁵⁾, mają na celu uwzględnienie firm inwestycyjnych o znaczeniu systemowym, których całkowita wartość aktywów przekracza określone progi.

EBC z zadowoleniem przyjmuje tę propozycję z uwagi na fakt, że przedsiębiorstwa, które spełniają te kryteria, mogą stwarzać zwiększone ryzyko dla stabilności finansowej, jak również zwiększone ryzyko skutków ubocznych dla innych instytucji kredytowych, ze względu na ich wielkość i wzajemne powiązania, a także ze względu na ich narażenie na znaczne ryzyko kredytowe kontrahenta i ryzyko rynkowe związane z pozycjami, które zajmują na własny rachunek. Ogólnie rzecz biorąc, proponowane rozróżnienie zapewnia stosowanie ostrożnych i spójnych standardów nadzorczych w celu stworzenia równych warunków działania instytucjom podobnym do instytucji kredytowych. Jednakże bez uszczerbku dla obecnej odpowiedzialności właściwych organów krajowych za nadzór nad oddziałami instytucji kredytowych z państw trzecich, w projekcie rozporządzenia powinno się doprecyzować, w jaki sposób obliczać należy wartość aktywów, w tym aktywów oddziałów unijnych grup z państw trzecich oraz jednostek zależnych przedsiębiorstw unijnych z państw trzecich, wynikające z ich skonsolidowanego bilansu.

Ponadto, biorąc pod uwagę, że całkowita wartość aktywów nie jest jedyną miarą systemowego znaczenia firm inwestycyjnych, proponuje się, aby próg całkowitej wartości aktywów został uzupełniony o inne kryteria, w tym np. kryterium przychodów, wymiar działalności transjurysdykcyjnej lub wzajemne powiązania. Pożądane byłoby jak największe dostosowanie tych kryteriów do kryteriów istotności określonych w rozporządzeniu (UE) nr 1024/2013, a także uwzględnienie zalecenia EUNB⁽⁶⁾. W związku z powyższym, po tym, jak w ramach proponowanych rozwiązań zdobyte zostanie szersze doświadczenie – w celu zapewnienia, aby rozwiązania te prowadziły do zamierzonych celów i nie powodowały nadmiernych niezamierzonych konsekwencji, na przykład w postaci arbitrażu regulacyjnego – korzystne może okazać się dalsze doprecyzowanie tych kryteriów w oparciu o metodologię służącą ocenie ryzyka systemowego generowanego przez firmy inwestycyjne.

Zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić, aby właściwy organ odpowiedzialny za wydawanie zezwoleń instytucjom kredytowym konsultował się z organami właściwymi w zakresie nadzoru nad firmami inwestycyjnymi, jeżeli dana firma inwestycyjna jest kontrolowana przez te same osoby fizyczne lub prawne, które kontrolują instytucję kredytową⁽⁷⁾. W projekcie dyrektywy powinno się zatem wskazać, że takie konsultacje są również wymagane w przypadku zmiany klasyfikacji firmy inwestycyjnej na instytucję kredytową⁽⁸⁾.

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

(2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

(3) Zob. motyw 33 projektu rozporządzenia i s. 26 towarzyszącego projektom aktów prawnych dokumentu roboczego służb Komisji zatytułowanego: „Review of the prudential framework for investment firms” (Przegląd podejścia ostrożnościowego do firm inwestycyjnych), (SWD(2017)481 final).

(4) Zob. akapit trzeci na s. 2 uzasadnienia projektu rozporządzenia.

(5) Zob. art. 60 projektu rozporządzenia.

(6) Zob. opinię Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 29 września 2017 r. wydaną w odpowiedzi na wniosek Komisji Europejskiej o doradztwo w sprawie firm inwestycyjnych (EBA/Op/2017/11). Zgodnie z zaleceniem 4 w celu zidentyfikowania firm klasy 1 EUNB powinien opracować specjalne regulacyjne standardy techniczne poziomu 2, aby umożliwić taką identyfikację przy uwzględnieniu specyfiki firm inwestycyjnych.

(7) Zob. art. 16 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE.

(8) Zobacz także proponowaną zmianę do art. 57 ust. 6a (nowy) projektu dyrektywy.

W dniu 23 listopada 2016 r. Komisja opublikowała projekt dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2013/36/UE⁽¹⁾, w sprawie którego EBC otrzymał wnioski o wydanie opinii. Zgodnie z tym projektem instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne z państw trzecich byłyby zobowiązane do ustanowienia, po spełnieniu określonych warunków, unijnej jednostki dominującej, w ramach której skonsolidowane byłyby wszystkie ich aktywa w Unii⁽²⁾. EBC ponownie wyraża zdecydowane poparcie dla propozycji dotyczącej unijnej pośredniej jednostki dominującej przedstawionej przez Komisję w ramach zmiany dyrektywy 2013/36/UE i rozporządzenia (UE) nr 575/2013⁽³⁾. W celu uniknięcia wątpliwości proponowana zmiana definicji „instytucji” w projekcie rozporządzenia nie powinna wyłączać firm inwestycyjnych z obowiązku utworzenia unijnej pośredniej jednostki dominującej

2. Zezwolenie na działalność niektórych firm inwestycyjnych jako instytucji kredytowych

Zgodnie z projektem dyrektywy odpowiedzialność za udzielenie zezwolenia firmie inwestycyjnej objętej zakresem definicji instytucji kredytowej spoczywa na właściwym organie odpowiedzialnym za udzielanie zezwoleń instytucjom kredytowym zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE⁽⁴⁾. Właściwe organy odpowiedzialne za nadzór nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi powinny podlegać obowiązkowi współpracy, w szczególności w celu zapewnienia, by – w przypadku osiągnięcia progów określonych w projekcie rozporządzenia – firmy inwestycyjne niezwłocznie występowały o udzielenie zezwolenia na działalność jako instytucje kredytowe, a nadzór bankowy mógł być sprawnie przejęty przez organ nadzoru bankowego⁽⁵⁾.

Podczas gdy zgodnie z projektem dyrektywy firmy inwestycyjne, które można zaklasyfikować jako instytucje kredytowe, muszą uzyskać zezwolenie na działalność jako instytucje kredytowe, konieczne jest określenie, co się stanie, gdy takie zezwolenie zostanie udzielone⁽⁶⁾. Projekt dyrektywy powinien również wskazywać konsekwencje dla firmy inwestycyjnej, która osiągnęła określony próg, ale działa bez odpowiedniego zezwolenia przez dłuższy czas i której wniosek o zezwolenie zostaje następnie odrzucony przez właściwy organ. W takim przypadku może pojawić się wątpliwość co do tego, który organ jest właściwy do nałożenia sankcji na firmę inwestycyjną za prowadzenie działalności jako instytucja kredytowa bez zezwolenia – czy jest to właściwy organ odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad firmami inwestycyjnymi czy właściwy organ odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad instytucjami kredytowymi. Ponadto w projekcie dyrektywy powinno się wskazać, że firmy inwestycyjne, które są objęte zakresem definicji instytucji kredytowych, niezależnie od tego, pod jaką część definicji podlega ich działalność, mogą prowadzić tradycyjną działalność bankową (np. przyjmowanie depozytów od ludności lub udzielanie pożyczek i kredytów) dopiero po uzyskaniu zezwolenia na podjęcie działalności bankowej każdego rodzaju⁽⁷⁾. Do czasu wydania takiego zezwolenia podmioty te powinny zatem prowadzić wyłącznie taką działalność, do której były uprawnione jako firmy inwestycyjne.

3. Konsekwencje dla przepisów statystycznych

EBC zwraca uwagę na duże znaczenie zapewnienia wysokiego stopnia spójności oraz zharmonizowanych metodologii w zakresie pojęć i definicji statystycznych w prawodawstwie Unii oraz pomiędzy prawodawstwem w zakresie statystyki Unii a międzynarodowymi standardami statystycznymi, w szczególności systemem rachunków narodowych przyjętym przez Komisję Statystyczną Organizacji Narodów Zjednoczonych⁽⁸⁾. Z tego powodu EBC uprzednio z zadowoleniem przyjął fakt, że definicja podsektora „monetarnych instytucji finansowych” (MIF) w ESA 2010⁽⁹⁾ jest zgodna z definicją EBC⁽¹⁰⁾, do której się wyraźnie odwołuje⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2013/36/UE w odniesieniu do podmiotów wyłączonych, finansowych spółek holdingowych, finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, wynagrodzeń, środków i uprawnień nadzorczych oraz środków ochrony kapitału (COM(2016) 854 final).

⁽²⁾ Odwołanie do proponowanego art. 21b dyrektywy 2013/36/UE. Zob. także pkt 1.6 opinii Europejskiego Banku Centralnego z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie zmian unijnych ram prawnych dotyczących wymogów kapitałowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CON/2017/46) (Dz.U. C 34 z 31.1.2018, s. 5). Opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC pod adresem: www.ecb.europa.eu.

⁽³⁾ Zob. też pkt 1.6 opinii EBC CON/2017/46.

⁽⁴⁾ Należy w tym względzie zauważyć, że zgodnie z art. 16 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE przed udzieleniem zezwolenia instytucji kredytowej właściwy organ odpowiedzialny za nadzór nad instytucjami kredytowymi ma w określonych okolicznościach obowiązek przeprowadzenia konsultacji z właściwymi organami odpowiedzialnymi za nadzór nad firmami inwestycyjnymi.

⁽⁵⁾ Zobacz proponowaną zmianę art. 5 ust. 2 projektu dyrektywy.

⁽⁶⁾ W tym kontekście zob. także motyw 38 dyrektywy 2014/65/UE, który stanowi: „Instytucje kredytowe uprawnione na mocy dyrektywy 2013/36/UE nie powinny potrzebować odrębnego zezwolenia na mocy niniejszej dyrektywy na potrzeby świadczenia usług inwestycyjnych lub prowadzenia działalności inwestycyjnej. Jeżeli instytucja kredytowa podejmuje decyzję o świadczeniu usług inwestycyjnych lub prowadzeniu działalności inwestycyjnej, przed przyznaniem zezwolenia na mocy dyrektywy 2013/36/UE, właściwe organy powinny zweryfikować, czy spełnia ona odpowiednie przepisy niniejszej dyrektywy”.

⁽⁷⁾ Zobacz proponowaną zmianę art. 57 ust. 6 projektu dyrektywy.

⁽⁸⁾ Zob. Komisja Europejska, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Organizacja Narodów Zjednoczonych, Bank Światowy, „System rachunków narodowych 2008 (Nowy Jork, 2009), dostępny na stronie: <https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/SNA2008.pdf>”.

⁽⁹⁾ ESA 2010 to europejski system rachunków ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Zob. art. 1 lit. a) rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1071/2013 z dnia 24 września 2013 r. dotyczącego bilansu sektora monetarnych instytucji finansowych (EBC/2013/33) (Dz.U. L 297 z 7.11.2013, s. 1).

⁽¹¹⁾ Zob. pkt 6 opinii Europejskiego Banku Centralnego z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (CON/2011/44) (Dz.U. C 203 z 9.7.2011, s. 3).

Ponadto niektóre rozporządzenia statystyczne EBC definiują populację sprawozdawczą poprzez bezpośrednie odwołanie do definicji MIF zawartej w rozporządzeniu (UE) nr 1071/2013⁽¹⁾, w oparciu o podsektor „instytucji przyjmujących depozyty, z wyłączeniem banku centralnego” (podsektor ESA S.122) lub poprzez odniesienie do „instytucji kredytowych” w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013⁽²⁾.

Projekt rozporządzenia obejmowałoby firmy wchodzące w zakres definicji „instytucji kredytowej”, które, w zakresie w jakim ich podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe innego rodzaju niż przyjmowanie depozytów (lub bliskich substytutów depozytów), wchodzi w zakres podsektora ESA „Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, z wyjątkiem instytucji ubezpieczeniowych i funduszy emerytalno-rentowych” (S.125). Podsektor ten nie jest jednak objęty definicją MIF zawartą w prawodawstwie Unii. W związku z tym, gdyby firmy klasy 1 zostały zaklasyfikowane jako instytucje kredytowe, istniałyby wymagające usunięcia niespójności w zakresie określonych w przepisach unijnych wspólnych standardów, definicji i klasyfikacji mających znaczenie dla ujmowania statystycznego instytucji finansowych.

4. Perspektywa makroostrożnościowa w odniesieniu do firm inwestycyjnych

W projektach aktów prawnych nie uwzględniono zaleceń EUNB dotyczących potrzeby uwzględnienia perspektywy makroostrożnościowej w odniesieniu do firm inwestycyjnych⁽³⁾. Przy okazji ewentualnego przyszłego przeglądu kryteriów służących definiowaniu firm inwestycyjnych o znaczeniu systemowym można również rozważyć, czy opracowane mogłyby zostać narzędzia makroostrożnościowe w celu przeciwdziałania określonym rodzajom ryzyka, jakie dla stabilności finansowej mogą stwarzać mniejsze firmy inwestycyjne. Przykładowo mniejsze firmy inwestycyjne, które są istotnymi uczestnikami rynku, prowadzą działalność transgraniczną lub są powiązane z instytucjami kredytowymi, mogłyby być czynnikiem potęgującym wstrząsy.

5. Świadczenie usług przez firmy z państw trzecich

W odniesieniu do propozycji Komisji dotyczącej wzmocnienia i dalszej harmonizacji przepisów unijnych mających zastosowanie do oddziałów firm inwestycyjnych z państw trzecich⁽⁴⁾, w celu zapewnienia spójnego podejścia do istotnego ryzyka w całej Unii oraz uniknięcia arbitrażu regulacyjnego prawodawca unijny powinien poważniej rozważyć możliwość zastosowania zharmonizowanych przepisów do wszystkich oddziałów, nawet tych, które świadczą usługi na rzecz klientów branżowych i uprawnionych kontrahentów. W tym względzie w projektach aktów prawnych uwzględniono fakt, że instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne są instytucjami odmiennymi pod względem jakościowym, o różnych podstawowych modelach działalności gospodarczej, jednak zakresy usług, które mogą świadczyć, w pewnym stopniu pokrywają się⁽⁵⁾. W tym kontekście można rozważyć dalszą refleksję nad arbitrażem regulacyjnym, na przykład w odniesieniu do sposobu traktowania oddziałów instytucji kredytowych z państw trzecich, który niewątpliwie powinien być spójny z proponowanym sposobem traktowania oddziałów firm inwestycyjnych z państw trzecich, a zatem być również przedmiotem dalszej harmonizacji na poziomie Unii.

Projekt rozporządzenia wzmacnia zasady określone w rozporządzeniu (UE) nr 600/2014⁽⁶⁾ w odniesieniu do świadczenia usług i prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne z państw trzecich po tym, jak podjęta zostanie decyzja w sprawie równoważności. Równoważność systemów regulacyjnych państw trzecich jest stosowana w różnych obszarach prawa unijnego; rozważyć można spójność i dalsze udoskonalenia w odniesieniu do tych podejść. Jednocześnie do rozważenia przez prawodawcę unijnego jest kwestia tego, czy zasady dotyczące równoważności przewidziane w rozporządzeniu (UE) nr 600/2014 powinny zostać ograniczone (np. poprzez ich ograniczenie do świadczenia doradztwa inwestycyjnego i dokonywania subemisji instrumentów finansowych bez gwarancji przejęcia emisji na rzecz klientów branżowych i uprawnionych kontrahentów). Do przeanalizowania jest również, czy obecne zasady dotyczące firm inwestycyjnych z państw trzecich powinny w dalszym ciągu pozostawiać w gestii państw członkowskich regulację usług

⁽¹⁾ Zob. np. rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1011/2012 z dnia 17 października 2012 r. w sprawie statystyki inwestycji w papiery wartościowe (EBC/2012/24) (Dz.U. L 305 z 1.11.2012, s. 6); rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1072/2013 z dnia 24 września 2013 r. w sprawie statystyki stóp procentowych stosowanych przez monetarne instytucje finansowe (EBC/2013/34) (Dz.U. L 297 z 7.11.2013, s. 51); rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1333/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie statystyki rynków pieniężnych (EBC/2014/48) (Dz.U. L 359 z 16.12.2014, s. 97).

⁽²⁾ Zob. art. 3 ust. 1 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/867 z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie zbierania danych granularnych dotyczących ekspozycji kredytowych i ryzyka kredytowego (EBC/2016/13) (Dz.U. L 144 z 1.6.2016, s. 44).

⁽³⁾ Zob. opinię Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 29 września 2017 r. wydaną w odpowiedzi na wniosek Komisji Europejskiej o doradztwo w sprawie firm inwestycyjnych (EBA/Op/2017/11). W zaleceniu 60 tej opinii stwierdza się, że nowy system nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi powinien uwzględniać perspektywę makroostrożnościową. W związku z tym należy podkreślić znaczenie ograniczenia narastania i materializacji ryzyka systemowego w celu określenia, czy zachodzi potrzeba opracowania odpowiednich narzędzi makroostrożnościowych służących przeciwdziałaniu temu ryzyku. Zgodnie z zaleceniem 61 konieczna jest szczegółowa analiza w celu dokonania oceny potencjalnych skutków systemowych proponowanych trzech klas firm inwestycyjnych. W tym kontekście należy rozważyć, czy perspektywa makroostrożnościowa powinna być dostosowana do specyfiki modeli biznesowych firm inwestycyjnych. Zob. również dokument konsultacyjny EUNB z dnia 4 listopada 2016 r. zatytułowany „Designing a new prudential regime for investment firms” (EBA/DP/2016/02).

⁽⁴⁾ Zob. art. 58 ust. 3 projektu dyrektywy mającego na celu zmianę art. 41 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

⁽⁵⁾ Zob. s. 2 uzasadnienia projektu dyrektywy oraz s. 2 uzasadnienia projektu rozporządzenia.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

inwestycyjnych świadczonych przez firmy inwestycyjne z państw trzecich o nierównoważnych systemach prawnych, jako że państwa członkowskie i krajowe organy nadzoru nie mogą jednostronnie przeciwdziałać ryzyku systemowemu stwarzanemu na przykład przez niektóre duże przedsiębiorstwa prowadzące działalność transgraniczną, poza zakresem jurysdykcji krajowych. W celu zapewnienia równych warunków działania jedną z możliwości może być zapewnienie, aby takie firmy z państw o nierównoważnych systemach, w celu świadczenia usług inwestycyjnych w Unii, podlegały w czasie obowiązkowi ustanowienia w Unii oddziału (lub jednostki zależnej).

6. Dostosowanie przepisów

- 6.1. Aby uniknąć niezamierzonych skutków wynikających ze zmiany definicji instytucji kredytowych, należy dokładnie ocenić wzajemne oddziaływanie pomiędzy projektami aktów prawnych a dyrektywą 2013/36/UE i rozporządzeniem (UE) nr 575/2013. Projekt nie ma wpływu na zakres konsolidacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 575/2013 ani na wymóg objęcia zakresem konsolidacji firm inwestycyjnych będących właścicielami podmiotów należących do grupy bankowej lub jednostkami zależnymi podmiotów należących do grupy bankowej. Wszelkie dalsze zmiany projektów aktów prawnych należy poddać dokładnemu przeglądowi w celu utrzymania zakresu konsolidacji wynikającego z rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Należy również zapewnić spójność pomiędzy projektami aktów prawnych a niektórymi zmianami dyrektywy 2013/36/UE i rozporządzenia (UE) nr 575/2013, które mają wejść w życie w najbliższych miesiącach.
- 6.2. Projekt dyrektywy nakłada na właściwe organy i wszystkie osoby z nimi powiązane zobowiązanie do zachowania tajemnicy zawodowej ⁽¹⁾. Brzmienie odpowiednich przepisów projektu dyrektywy różni się od brzmienia przepisów dotyczących tajemnicy zawodowej lub służbowej zawartych w dyrektywie 2013/36/UE oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽²⁾. Celem projektów aktów prawnych powinno być ujednoczenie brzmienia różnych sektorowych aktów prawa unijnego, tak aby w stosownych przypadkach zapewnić harmonizację zakresu zobowiązania do zachowania tajemnicy zawodowej.
- 6.3. Sugeruje się unikanie powielania istniejących definicji. Przykładowo termin „organ zarządzający w ramach swojej funkcji nadzorczej” został zdefiniowany zarówno w dyrektywie 2013/36/UE, jak i w projekcie dyrektywy.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 22 sierpnia 2018 r.

Mario DRAGHI

Prezes EBC

⁽¹⁾ Zob. art. 13 projektu dyrektywy.

⁽²⁾ Zob. art. 53 dyrektywy 2013/36/UE i art. 76 dyrektywy 2014/65/UE.